

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ З ЕПІДЕМІОЛОГІЄЮ
ГО «АСОЦІАЦІЯ ІНФЕКЦІОНІСТІВ СУМЩИНИ»

**Інфекційні хвороби
в практиці лікаря-інтерніста:
сучасні аспекти**

*Infectious diseases in practice of physician-internist: modern
aspects*

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції,
присвяченої 20-річчю кафедри інфекційних хвороб з епідеміологією
СумДУ
(Суми, 25–26 травня 2017 року)

Суми
Сумський державний університет
2017

Тарасова І. А.¹, Григор'єва С. М.², Егоров Д. П.², Самарін Д. В.⁴,
Слюсарев О. А.³, Савінова К. Б.², Ракша-Слюсарєва О. А.⁴
**ДОСЛІДЖЕННЯ ВІКОВОЇ ЗАЛЕЖНОСТІ СПЕКТРУ
ПРИЧИННО-ЗНАЧИМИХ МІКРООРГАНІЗМІВ ПРИ
ГОСТРИХ РЕСПІРАТОРНИХ ЗАХВОРЮВАННЯХ, ЩО
СУПРОВОДЖУЮТЬСЯ ОБСТРУКЦІЄЮ**

¹КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги № 1
Святошинського району», м. Київ, Україна

²Комунальний заклад Київської обласної ради «Київська
обласна дитяча лікарня», м. Київ, Україна

³Донецький національний медичний університет
імені М. Горького МОЗ України, м. Краматорськ, Україна

⁴ДУ «Інститут епідеміології та інфекційних хвороб
імені Л. В. Громашевського НАМН України», м. Київ, Україна

*Tarasova I. A.¹, Grygoryeva S. M.², Egorov D. P.², Samarin D. V.⁴,
Slusarev O. A.³, Savinova K. B.², Raksha-Slusareva O. A.⁴*
***STUDY OF AGE DEPENDING SPECTRUM CAUSE AND
IMPORTANT MICROORGANISMS IN ACUTE RESPIRATORY
INFECTIONS, ACCOMPANIED BY OBSTRUCTIVE
SYNDROME***

¹*MNE «Center for primary care №1 Sviatoshynsky area», Kyiv,
Ukraine*

²*Communal Kyiv Regional Council «Kyiv Regional Children's
Hospital», Kyiv, Ukraine*

³*Donetsk National Vtdical University of Ministry of Health of
Ukraine, Kramatorsk, Ukraine*

⁴*SI«L.V. Gromashevsky Institute of Epidemiology and Infectious
Diseases of the NAMS of Ukraine», Kyiv, Ukraine*

rakshaslusareva@gmail.com

Summary. Studies have shown that the microflora of the respiratory tract, isolated from the nasopharynx of children with acute respiratory infections (ARI) and ARI, complicated obstructive syndrome (ARI OS) was represented as such by microorganisms of

importance as causative factor in infectious diseases (MICFID) and those that are considered opportunistic pathogens (OP). In groups of children running ARI OS and ARI have MICFID and OP III – V degree of growth and stand out from the nasopharynx, both as a monoculture, and as part of microbial associations.

The spectra and frequency allocation of cause-significant group of microorganisms in ARI OS and ARI have no direct or inverse age-dependent, but have characteristics associated with disease OS ARI or ARI

The data on the spectrum and frequency allocation MICFID and OP in different age groups of children can be used as an additional diagnostic and prognostic criteria complication of acute respiratory disease syndrome and obstructive occurrence of repeated episodes of obstruction and are useful for developing more effective treatment.

Актуальність Найбільш поширеними інфекціями дітей є гострі респіраторні захворювання (ГРЗ). Останнім часом ці захворювання, що мають, в основному сприятливий перебіг, почали обтяжуватись обструктивним синдромом (ОС). Частота випадків обтяження ГРЗ ОС зростає з кожним роком, але їх патогенез та ефективність лікування залишається недостатньою. Проведені нами раніше дослідження показали, що у дітей з ГРЗ, порівняно з ГРЗ, в зіві в цілому вірогідно підвищується частота виділення мікроорганізмів у вигляді мікробних асоціацій

Мета. Дослідження особливостей розподілу патогенних та умовно-патогенних мікроорганізмів носоглотки дітей з гострими респіраторними захворюваннями перебіг яких обтяжується обструктивним синдромом, залежно від віку.

Матеріали і методи. Дослідження проводились у 288 дітей: з ГРЗ ОС – 98 осіб, ГРЗ – 113 осіб та у умовно здорових дітей УЗД – 77 осіб, віком від 01 місяця до 16 років, розподілених, залежно від віку в групи: від 0,1 міс. до 12 міс., від 1 р. до 3 р., від 3,0 р. до – 7 р., від 7 р. – до 11р., від 11 р. до 16,0 р. В роботі використовувались клінічні, мікробіологічні та статистичні методи.

Результати дослідження. Проведені дослідження показали, що мікрофлора респіраторного тракту, виділена з носоглотки дітей ГРЗ ОС та ГРЗ була представлена, як такими мікроорганізмами, що мають значення, як етіологічний фактор при інфекційних захворюваннях (МЗЕІЗ), так і такими, що вважаються умовно-патогенними мікроорганізмами (УМП). В групах дітей ГРЗ ОС та ГРЗ МЗЕІЗ та УМП мали III – V ступінь росту й виділялись з носоглотки, як у вигляді монокультур, так і в складі мікробних асоціацій.

Отримані дані показали, що спектр та частота виділення причинно-значимих мікроорганізмів, як в старших, так і в молодших вікових групах, відрізнялись у хворих ГРЗ ОС, порівняно з ГРЗ, більшою частотою виділення мікроорганізмів в мікробних асоціаціях, які локалізуються в зіві. У дітей всіх вікових груп ГРЗ ОС та ГРЗ спектр причинно-значимих мікроорганізмів був набагато ширшим при виділенні із зіву. При цьому у хворих ГРЗ ОС, порівняно з ГРЗ, частота виявлення мікробних асоціацій, в яких переважав серед МЗЕІЗ *S. aureus*, а серед УМП *S. mitis*, *S. parasanguinis* та *C. Albicans*, була вірогідно більшою ($P < 0,05$).

Спектр причинно-значимих мікроорганізмів, як в носі, так і в зіві, значно розширювався у вікових групах дітей від 1 року до 7 років, що ймовірно пов'язано з їх вступом до організованих колективів, й зрештою до мінімуму у віці від 7 до 17 років в обох досліджуваних групах хворих, з тією різницею, що в зіві хворих ГРЗ ОС, він, як мінімум, на третину перевищував такий у ГРЗ.

Спектр і частота виділення причинно-значимих мікроорганізмів в групі ГРЗ ОС та ГРЗ у віковій групі від 10 р. до 17 р. були подібними до таких у віковій групі 7,0 р. до 10 р., на відміну від більш широкого спектру виділення мікроорганізмів в монокультурах та мікробних асоціаціях дітей, з досліджуваною патологією, у молодших вікових групах.

Висновки. Спектр і частота виділення причинно-значимих мікроорганізмів в групі ГРЗ ОС та ГРЗ не мають прямої чи

оберненої вікової залежності, але мають характерні особливості, пов'язані з захворюванням ГРЗ ОС чи ГРЗ. Отримані дані щодо спектру та частоти виділення МЗЕІЗ і УПМ у різних вікових групах дітей можуть бути використані, як додаткові діагностично-прогностичні критерії обтяження гострих респіраторних захворювань обструктивним синдромом та виникнення повторних епізодів обструкції, а також є корисними для розробки більш ефективного лікування.